

Stræderne

i København

Stabstambouren
i Livgarden

Livgarden
fylder 350år

klip
farve
cornrows
texturizer
fletninger
extensions
permanent
dreadlocks
water curls
twist/snoring
afrohår relaxer
braid and leave
div. hår produkter

barikisu hair

Brolæggerstræde 4, 1211 København K
Tlf.: 33 11 04 28 – mobil: 26 70 45 51
www.barikisu.com

ALIDA
Marstrand
Håndlavede chokolader

Bredgade 14 - 1260 København K.
Tlf. 33 15 13 63
www.alida-marstrand.dk

PALÆ

- let frokost alle hverdage fra 11-17

NY ADELGADE 5. 33 12 54 71
www.palæbar.dk

GALERIE HELTH

etbl. 1989

Asger Jørn
Henry Heerup
Lise Blaaberg
Christian Tangø
Alice Hansen
Kamilla Lynggaard
Jens Galschiøt
M.fl.

Sofiegade 4
DK-1418 København K
Tlf. 32 96 95 15
arne@galeriehelth.dk
www.galeriehelth.dk

Aut. VVS-Installatør
Blikkenslager & Kloakmester
Sonberg VVS

Guldborgsgade 9 - 2200 N
Telefon: 35 39 29 93
www.3blaa.dk

Binger's
Kunsthandel
Indramning, rensning
og restaurering

Admiralgade 22 • Telefon 33 14 26 00

Stræderne i KØBENHAVN

Udgivet af:

VK-Gruppen-Stræderne

Badstuestræde 15

1209 Kbh. K.

Tlf. 33 15 56 66

SE: 18197332

www.straederne.dk

kbh@straederne.dk

Ansvarshavende redaktør:

Henrik Ploug (FAF og DBA)

Redaktionelle medarbejdere:

Connie P. Christensen (Kommunikation og Sprog)

Per Stisen

Annoncer:

Per Stisen

Lay-out og opsætning:

Kirstine Ploug (DJ)

Fotografer:

Thomas Trane (DJ)

Kirstine Ploug (DJ)

Forside Foto:

Mikael Müller

Trykkeri: Glumsø Bogtrykkeri

Oplag: 6000

Indhold:

Side 3-6 : Livgardens stabstambour

Side 7- 9: Måling af luften i København

Side 10-11: Byggeriet på Frederiksholm

Side 12: På hat med København

Side 13: Sven Okkels tegner byen

Side 14-17: Den Kgl. Livgarde fylder 350 år

Side 18-19: Hofteatrets nye udstilling

Side 20-21: Nørregades skoler

Side 22: Jazz i byen

Side 23: Overborgmesteren regner galt

Side 24-25: Rosenborg

Side 26: Pust i stræderne

Side 27: God madidé

Abonner på STRÆDERNE og få bladet til døren.

Pris 350,- kr. for et år, 11 numre (uden for centrum + porto).

Interviewer: Connie Christensen

Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)

Stabstambour for garden

Den Kongelige Livgardes vagtparade gennem byen er en gammel og elsket københavnerebegivenhed. I anledning af Livgardens 350-års jubilæum her i juni har vi været på besøg hos den militære chef for Livgardens Musikkorps, stabstambour Søren Rønlov, som selv har spillet som janitshar i Musikkorps i mange år og siden 2004 været dets leder.

Hvad er en stabstambours ansvarsopgaver?

”Den fornemste og vigtigste opgave er at føre vagtparaden herfra og til Amalienborg og hjem igen. Min rolle til daglig er at være den militære chef for musikkorpsen. Dvs. at jeg har ansvaret for Musikkorpsen, når vi er formeret til kommando, som det hedder. Så har jeg kommandoretten. Vi deltager i mange andre parader end vagtparaden her, det kan være på Høvelte kaserne, på Kastellet til modtagelse af forsvarshefer fra hele verden osv. Desværre også, når der kommer dræbte soldater hjem fra Afghanistan. I det hele taget skal jeg være chef for Musikkorpsen, have ansvar for medlemmernes eksercits, påklædning og opførelse, når vi

er ude at marchere. Når vi giver koncert, har jeg ingen kommandoret, der indgår jeg som musiker i korpset. Jeg skal også koordinere de parader, der skal være, i samråd med musikdirigenten. Finde ud af hvor, hvornår, hvilken påklædning osv.

Det er også mit ansvar at oplære de nye musikere, det er ikke alle, der kan marchere, når de kommer hertil. Her til sommer har vi et stort tattoo, der skal foregå i anledning af jubilæet. 3 aftener i slutningen af juni, hvor jeg har ansvaret for, hvordan det spænder af i vores afdeling, både musikalsk og tattoo-mæssigt.”

Hvordan startede din interesse for musik?

”Den startede helt tilbage i min barndom i Vordingborg, hvor jeg er født og opvokset. Der blev jeg meldt ind i Prins Jørgens Garde, som har eksisteret

Vi spiller på Amalienborg, når Majestæten er her

ret dernede i over 60 år. Jeg blev meldt ind i 1971-72, meget modstræbende, jeg ville sgu ikke spille musik! Men min storebror gik der, og så skulle jeg også. Min far slæbte mig derhen, og så skulle jeg spille trommer for den gamle trommelærer

Bruno Rode, som var gammel regimentsmusiker. Siden ville skæbnen, at jeg skulle komme til at leve af at spille musik. Jeg var i Prins Jørgens Garde fra 1971 til 1984, spillede trommer og slagtøj. En aften, hvor jeg gik tur på hovedgaden i Vordingborg, mødte jeg tilfældigt min gamle lærer ved garden, John Nielsen, som havde været ansat

som konstabel ved tambourkorpset i Livgarden. Han syntes, jeg skulle drive det videre med musikken. Jeg havde gået og leget med tanken selv, men ikke fået gjort noget ved det. Jeg havde en elevplads i postvæsenet, hvor jeg blev uddannet postas-

Stabstambour Søren Rønlov foran Rosenborg Slot

Den Kongelige Livgardes tambourmajor fortæller

sistent på kontor. John Nielsen sagde til mig, at han havde kontakt med Hans Fulling inde i Livgarden, og han syntes, at jeg skulle tage ind og spille for Fulling. Det gjorde jeg, og Fulling sagde, at det kunne vi godt gå lidt videre med. Det var igen et tilfælde, at jeg fik det spark. Jeg gik privat hos Fulling et par år, kom ind som værnepligtig ved Livgarden i Sandholmløjren, hvor jeg aftjente min værnepligt i tambourkorpsset som tambour. Derefter kom jeg på Musikkonservatoriet i 1986 og studerede der i 6 år. I mellemtiden kom der en plads her i Livgarden, de søgte en musiker i ½ år. Den fik jeg og gik op til den efterfølgende optagelseskonkurrence, som jeg vandt.”

Er alle i Musikkorpsset professionelle musikere?

Stabstambour Søren Rønløv trækker i uniform før dagens march igennem byen

”Ja. Musikkorpsset består i dag udelukkende af professionelle musikere, der konkurrerer sig ind og kan blive, til de er 60 år, som er pensionsalderen. Jeg håber ikke, den bliver sat op. Det er fysisk krævende at marchere de små 5 km til Amalienborg og tilbage, når

man samtidig skal blæse, så de sidste år kan gøre ondt.

I rigtig gamle dage, hvor man kun havde trommer og piber, gik der en fortrømme foran og slog takten. Symbolikken har vi stadig i bandoleret, hvor stikkerne sidder. Førhen brugte man musikken til at fortælle soldaterne, hvad de skulle gøre, det var en del af de nødvendige, militære foranstaltninger. I begyndelsen spillede hele orkestret på skalmeyer, en slags obo. Så kom det, vi kalder hele den tyrkiske musik, dvs. janitsharer med trommer og alskens sjove instrumenter, som nok havde den funktion at skræmme fjenden væk! Livgardens Musikkorps er lige så gammelt

som garden selv, i en eller anden form. Vi er verdens ældste harmoniorkester.

Så kom hele den tyrkiske musik

I dag har vi nogle andre opgaver. Musikkorpsset er blevet mere moderne,

vi har ikke kun militærparaderne, men spiller også en

del offentlige koncerter. Og så har vi selvfølgelig taflerne i Kongehuset. Vores år er delt op i vagtparadesæsonen, som normalt strækker sig fra 1. december, når Majestæten flytter ind, og til påske, hvor Dronningen som regel tager til Marselisborg. Det er sådan, at vi spiller på Amalienborg, når Majestæten er her, ellers ikke. Desværre. Jeg får tit spørgsmål om, hvorfor vi ikke går om sommeren af hensyn til turisterne. Men jeg har hørt, at Majestæten engang udtalte, at ”nu er Livgarden ikke til for turisterne, men for min skyld!” Jeg kan rigtig godt lide at gå vagtparade, og jeg er lidt ked af, at det ikke bliver til mere, det er en dejlig tur at gå og se, at folk er glade for musikken.

Vi har også opgaver i udlandet. Det er et par år siden, vi har været afsted. Vi har bl.a. været i Grønland med Dronningen, i London og i Rusland i forbindelse med Kejserinde Dagmars genbegravelse.”

Rejser I kun med Dronningen?

”Nej, vi har også koncerter, som vi selv arrangerer via Livgardens Musikkorps’ Koncertfond. Forrige år var vi i Kosovo og spille for de danske soldater der. Men det er ikke så ofte, vi er udenlands, det er dyrt at sende et orkester afsted, og det skal jo

tages ud af forsvarsbudgettet. I det hele taget er musik en bekostelig affære, og der er kun 3 militærkorps tilbage herhjemme, desværre: Livgarden,

Prinsens Livregiment og Slesvigske Musikkorps i Haderslev. Så er der Søværnets Tambourkorps, men det er jo ikke et militærkorps på den måde.”

Hvor kommer Livgardens Tambourkorps ind i billedet?

”De deltager i paraden, og vi spiller hele tiden

afvekslende med dem. Det hender også, at de går selv, når det er vagtparadesæson, hvor vi har en ugentlig fridag, fredag. Ellers er vi på arbejde 6 dage om ugen fra december til april, stort set.

Tambourkorpsset består af værnepligtige og kontraktansatte konstabler, og de har deres egen leder, Morten Thuro. De er ikke professionelle musikere. Tambourkorpsset har trommer og fløjter og til tider signalhorn, og det er en af mine opgaver at veksle mellem spillet via tegn med staven, når vi går sammen. Tambourkorpsset er bestemt en vigtig del af Livgarden.”

Til sommer har vi et stort tattoo

Kenneth's Cykler

- Værksted
- Nye cykler
- Alt inden for tilbehør

Nørre Voldgade 27 • Tlf. 3333 8458
Åbent: Man-fre. 8.00-17.30 • Lørdag 10.00-13.00

JWLS BY K

WEB SHOP MED LÆKRE,
HÅNDLAVEDE SMYKKER
PÅ:

WWW.JWLS.DK

Chantilly

Fransk
Bageri Patisserie

- til hverdag og fest

Amager Boulevard 127
2300 København S
Tlf.: 32 95 41 77
e-mail.: durats@hotmail.com

Tambourmajoren

Hvilke opgaver har Musikkorpset i forbindelse med jubilæet?

”Til jubilæumstattooet skal vi være aftenens sidste indslag, både Musikkorpset, Tambourkorpset og et vagtkompagni. Det bliver en stor historie, der kommer musikkorps mange steder fra, Skotland, Irland, Rusland, Sverige og de to andre danske musikkorps. Der kommer et rent trommekorps fra Schweiz, Top Secret Drum Corps. Det er spidsen af militærkorps, der kommer her. På selve jubilæumsdagen

Stabstambour Abel, 1891-1898

Stabstambour Schröder, 1871-1891

Søren Rønlov på sit kontor hvor tambourstavene hænger

om mandagen kommer der en stor parade med mange orkestre, fra Tivoli til Rosenborg, med regentparret og en masse gamle gardere, indtil videre har ca. 3.000 gamle gardere meldt sig til. Vi er selv gået i gang med at øve vores del, vi har både tatoo og en festkoncert i Tivoli

søndag aften. Det skal nok blive festligt!”

Program over alle festlighederne i forbindelse med jubilæet kan findes på adressen livgarden350aar.dk c.c.

The Earth Collection
Tildelt EU's blomstermærke
på vores herringbone bomuldstøj

- Miljøvenligt tøj og tilbehør til hele familien.
- Glade farver og flotte modeller
- Produceret uden brug af unødvendig kemi
- Bæredygtige værdier
- Tidløst design

Altid gode tilbud at finde i butikken

The Earth Collection
Kompagnistræde 37
1208 København K
Tlf.: 33 15 36 36
www.theearthcollection.dk
Åbningstider: Mandag - fredag 11-18
Lørdag 11-16

Luften i byen

Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)
Interviewer: Connie Christensen

”Luftforureningen er middel i København i dag”, et udsagn, vi ofte hører i morgenradioen. Den kan selvfølgelig også være over middel eller under middel, men hvordan ved de det?

Vi har besøgt Københavns kommunes Center for Miljø, som vurderer målingerne af luftforureningen. Faris Salim Abdali, ingeniør i Center for Miljø siden 2001, beskæftiger sig med luft og støj i København. Han fortæller os, at målingen af luftforureningen i byen er underlagt ”Bekendtgørelse om mål- og grænseværdier for luftens indhold af visse forurenende stoffer”. Rent fysisk måles luftkvaliteten i København på to trafikerede gadestrækninger, H.C. Andersens Boulevard og Jagtvej, samt i bybaggrund på taget af H.C. Ørsted Institutet. På disse tre målestationer suges der luft ind i måleapparaterne, som med det samme kan vise resultatet. Måleresultaterne opdateres hver time, så man hele tiden har et aktuelt billede af forureningen.

Faris Salim Abdali, ingeniør og Teknisk Miljøleder i København

Center for Miljø bringer resultaterne på sin hjemmeside, hvor der også er en tre-døgn prognose for, hvordan luftforureningen i København vil udvikle sig. Man kan få to prognoser: en generel udsigt for København og en særlig luftudsigt for de 11 mest trafikerede strækninger. Ifølge Faris tager 3-døgn prognoserne hensyn til, om det er arbejdsdag eller helligdag,

vejsituation m.m., ligesom man kan måle den tunge trafik for sig og den totale døgntrafik, som i øvrigt er faldet med næsten 50% fra 2002 til 2005, som er den seneste måling, man har. Det kniber med tid til at få opdateret hjemmesiden på grund af ressourcemangel. Center for Miljø har kun to ansatte, men samarbejder med Danmarks Miljø Undersøgelser

(DMU) som leverer målere-resultater til Københavns Center for Miljø. Hver time sendes målingerne fra målestationerne direkte til DMU, som bearbejder dem og videresender resultaterne til Center for Miljø, som så lægger resultaterne ind på hjemmesiden. Centeret samarbejder også med Miljøstyrelsen, som har ansvaret for luftkvaliteten i København. Det er Miljøstyrelsen, som skal vurdere luftkvaliteten og komme med et bud på, hvilke foranstaltninger, der skal gennemføres for at nå det resultat, som politikerne har vedtaget som det optimale.

TIVOLI HALLEN
v/ Helle Vogt

FROKOSTRESTAURANT
m/ klipfisk og smørbrød
som speciale

Vester Voldgade 91
1552 København V
Telefon 33 11 01 60
Fax 33 32 41 60

Luften måles af Københavns Miljøkontrol

Faris viser her på sin computer de tekniske grafer over miljøet

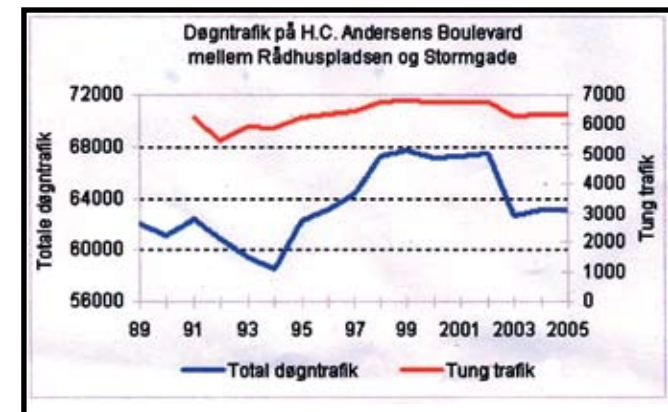

Målestationen på
H. C. Andersens Boulevard

Faris oplyser, at man står over for at skulle have et nyt, satellit-baseret målesystem, som skulle give et endnu mere præcist billede af forureningen; dog er der ikke for nærværende planer om at udvide måleområdet. Det skal også understreges, at udsigten for København er generel og baseret på de mest trafikerede strækninger, så selvom der bliver sagt, at luftforureningen er høj i København, behøver villaejeren i Vanløse ikke holde sig inde den dag. Man har endnu ikke udstyr, der er avanceret nok til at måle hver enkelt vejstrækning i byen.

Måleresultaterne bliver også brugt til at sammenligne luftkvaliteten i København med andre storbyers. København har problemer med at overholde

Vi undersøger luften for: Svovldioxid, Nitrogendioxid, Nitrogenoxider, Partikler, Bly, Ozon, Benzen, Kulilte, Polycykliske aromatiske kulbrinter, Cadmium, Arsen, Nikkel og Kviksølv

Graf fra miljøcentrets hjemmeside

grænseværdierne for kvælstof og partikler, som EU har skærpet, og bl.a. derfor skal alle dieselkøretøjer over 3,5 t fra 1. september i år have partikelfilter monteret på, ligesom man hele tiden vurderer, hvilke tiltag der er mest effektive for at

begrænse forureningen fra trafikken. Men generelt set viser den årlige rapport fra Danmarks Miljø Undersøgelser om luften i de danske byer, at luften i København er god. Så nyd bare sommeren i København! c.c.

Hair by pust

Hej,
jeg har åbnet en ny lækker salon i Kompagnistræde 37

Jeg har mere end 10 års erfaring i hårdesign og tilbyder dig luksuriøse oplevelser bl.a. i min wellness-massagesol med aroma i dejlige omgivelser. Jeg står for høj kvalitet, både når det gælder service, produkter og ikke mindst det endelige resultat. Glæder mig til at se dig!

Kærlig Hilsen Christina Pust

Bestil tid nu på telefon: 26505009

♥ Kompagnistræde 37, 1208 København K, www.hairbypust.dk

Lene Frøsig

TANDLÆGE

On parle français

NU TO TANDLÆGER
Lene Frøsig
Kirsten Nygaard Rasmussen

Hyskenstræde 3
1207 København K.
Tlf. 33 12 12 45
email: l.frosig@get2net.dk
www.l-frosig.dk

RESTAURANT KRONBORG

ÆGTE klassisk
DANSK FROKOST

restaurant
Kronborg

Brølæggerstræde 12
Tel 33 13 07 08

også mulighed for
private selskaber og arrangementer

JAZZ

-med menu

Lasse Borup Jazzorkester

Stilen er udpræget New Orleans som udføres sommer og vinter, til alle arrangementer mod skattebegünstigede vederlag, orkesteret kan til tider og med mindre mellemrum virke noget støjende, dette kan man dog med teknisk raffinementer borteliminere, ved det at orkesteret kan påmontere lyddæmpere, alkoholmisbrug eksister ikke, man gøres endvidere opmærksom på at spiritus på scenen kan forefindes.

5. JULI 1700 - 1900	8. JULI 1600 - 1800	10. JULI 1700 - 1900
MENU	MENU	MENU
Stegt flæsk m/persillesovs & Rødgrød med fløde Kr. 175,-	Kronborgs Paprikagryde m/ris & Citronfromage Kr. 175,-	Skibberloubskovs & Jordbærgrød m/fløde Kr. 175,-

Frederiksholm og de historiske bygninger

Dengang Carl d.10. Gustav i februar 1659 stormede København, var forsvarrets svage punkt området omkring det sted, hvor Stormbroen nu ligger. Dengang gik Kalvebod Strand i en bugt helt ind til Stormgade og Tivoli, og da vinteren var meget streng, det var den periode, der blev kaldt "Den lille Istid", kunne svenskerne angribe byen over isen i Kalvebod Strand. Nu lykkedes det trods alt at holde svenskerne ude; men noget måtte der gøres for at beskytte København bedre, så Frederik d.III satte fæstningsingeniøren Henrik Rysensteen til at forlænge Københavns vold fra Vesterport ned til hvor Langebro ligger i dag. Derved blev arealet fra Stormgade til Christians Brygge og fra Frederiksholms Kanal til Vester Voldgade opfyldt, og det nye kvarter Frederiksholm, oprin-

deligt kaldet Kalveboderne, opstod. Den første civile bebyggelse i det nye kvarter blev opført i 1684. Det var Wigands Gård på hjørnet af Frederiksholms Kanal og Ny Vestergade, og den indgik senere i Prinsens Palæ, som nu er en del af Nationalmuseet. Hele arealet syd for bebyggelsen i Ny Kongensgade, som bl.a. består af Borups Højskole, Vester Voldgade, Kalvebod Strand og Frederiksholms Kanal, blev reserveret til Fæstningens Materialgård, fordi den gamle materialgårds pladsforhold i Rigensgade blev for trange. Af regnskaberne fremgår, at et kalkhus blev opført i 1681, i 1682 et nyt materialhus og i 1683 omtales materialskriverens beboelseshus. I øvrigt omtales materialgården i begyndelsen som "Materialgården ved Callebo".

Fæstningens Materialgård

Fæstningens Materialgård på hjørnet af Bryghusgade og Frederiksholms Kanal

Bygningerne blev efterhånden fornyede. Materialforvaltergården, som har facade til Kanalen, blev opført i 1740 og magasinbygningen i bindingsværk ud mod Vester Voldgade i 1748. Sammenbygget med forvalterboligen ligger Foderknægtens Hus, et af Københavns mindste huse, som formentligt er den eneste af de oprindelige bygninger fra 1684. Den store bygning, der ligger med facade til Bryghusgade, var oprindeligt et materialskur i 2 fulde etager. I 1763 overgik hele foretagen-

vil tage lige så godt vare på Fæstningens Materialgård.

Natten til den 8. august 1767 brændte det gamle Bryggeri ovre på Slotsholmen, så det blev bestemt, at et nyt bryggeri skulle opføres på arealet mellem den nuværende Bryghusgade og stranden, som allerede i 1731 var bebygget med et fængsel for embedsmænd og skuespillere, "Det nye Blåttårn". Materialgården måtte afgive de sydligste arealer, for Flåden havde brug for øl, så det nye og lidet kønne nye

Den smukke Bryghusgade, som vil blive gemt helt væk igen

det til Hærens Ingeniørkorps, som siden flyttede til Ingeniørkasernen i Ryvangen, hvorefter Intendanturkorpset flyttede ind. I 1953 blev Materialgården overtaget af Forsvarets Bygningstjeneste, og det er dem, vi kan takke for, at bygningerne i dag er i så fin stand. Nu har Bygningstjenesten forladt stedet, og man må så håbe på, at de nye indflyttere

Kongens Bryghus blev opført her omkring 1770. Smukt var det ikke, og man kan næsten sige, at det var en Guds lykke for København, at det brændte i 1960, så Fæstningens Materialgårds facade mod Bryghusgade blev frilagt. Også arealerne nord for Fæstningens Materialgård var blevet afgivet, og det skete allerede i 1716. Her blev

Civilétatens Materialgård opført i 1771 med G.D. Anthon som arkitekt og nordligst Hestegardekaseren i 1792 med Andreas Kirkerup som arkitekt. Hvem der var arkitekt på Fæstningens Materialgård fortæller sig i uvishedens tåger.

Civilétatens Materialgård har i tidens løb været bolig og atelier for adskillige af Danmarks betydeligste billedhuggere. Her har Johannes Wiedewelt boet. Så kom Nicolai Dajon og H.E. Freund. Efter dem kom H.V. Bissen, som skabte

Politi, og i foråret 1945, da tyskerne tog skolen til flygtninge, flyttede Den Classenske Legatskole kortvarigt ind på 1. sal over staldene. I dag holder Undervisningsministeriet til i kasernebygningerne.

De to arkitekter, som opførte Civilétatens Materialgård og Hestegardekaseren, fik deres bygninger til i en sjælden grad at harmonere med Fæstningens Materialgård, så København her rummer en arkitektonisk helhed, der er ganske enestående, og som man ikke finder

Det gamle ikke særligt skønne bryghus, som brændte i 1960

Istedløven og hans søn Vilhelm Bissen, og siden har Anne Marie Carl Nielsen og hendes mand, komponisten Carl Nielsen, boet her og senest billedhuggeren Johannes Bjerg. Hestegardekaseren var indtil 1866 hjemsted for Den kongelige Livgarde til Hest. Derefter overgik kaseren til artilleriet indtil 1921. Staldene blev derefter benyttet af Det ridende

nogen andre steder. Den største fadæse for området skete, da arkitekten Thorvald Jørgensen i 1938 opførte Postgirokontoret i Vester Voldgade. Det medførte, at halvdelen af Hestegardens smukke homagasin blev nedrevet. Resten er bevaret og nu flot restaureret. Går man en tur ind i området, er det en oplevelse af de sjældne at se de små bygninger og gårde inde bag facaderne.

Nu agter Real Dania Fonden at bebygge Bryghusgrunden med et enormt hus, der igen vil skjule Fæstningens Materialgårds meget smukke facade ud mod Bryghusgade, som det skete, da Kongens Bryghus i sin tid blev bygget, og det bliver et bygningskulturtab af de helt store

for København. Når man ser, hvad der er sket langs Kalvebod og Christiansbrygge, burde en friholdelse af det sidste åbne parti langs havnen have højeste prioritet, og så kunne man alvorligt overveje at skabe en park på området og for resten rive Postgirokontoret ned.

Foto med indlagt model af Real Dania Fondens forslag til bygning

Tvermoesgaard
Træren
Restaurant & Vinstue

Klassisk dansk frokost fra kl. 12.00
Onsdags middag fra kl. 17.30
Bar i dag- og aften timerne

Restaurant Tvermoesgaard
Rosengaarden 12 • 1174 Kbh. K. • Tlf: 3312 6578

Færge Cafeen
åbnet 1850
v/Hanne Sass Nielsen

Christianshavns bedste spisested

Strandgade 50
1401 København K
Tlf. 32 54 46 24

På hat med København

En københavnerprofil fylder 60

En fast profil i det københavnske tv- og gadebillede, den altid hattebærende historiefortæller Allan Mylius Thomsen, fyldte 60 år den 3. juni. Ud over sine næsten daglige historiske ture i byen, TV-udsendelser, bøger og artikler, er Allan også kendt som den øl-, cigar- og livsnydende borgerrepræsentant for Enhedslisten på Københavns Rådhus.

En højt usædvanlig livsbane for en ord- og talblind baggårdsrod fra et arbejderhjem i København.

Efter en rodet ungdom tog han realeksamen som privatist og blev uddannet som reklametegner. Deltog gennem 1970- og 80-erne i en række aktiviteter på venstrefløjen og grundlagde i 1975 fagforeningen Tegner/grafikernes Landsbranche i det senere Grafisk Forbund, hvor han var brancheformand til 1987.

Allan Mylius Thomsen debuterede som forfatter i 1980 med den politiske kriminalroman "Skygeboksnings". Herefter fulgte en årrække som kreativ direktør på forskellige reklame-

bureauer. Han blev i 1991 optaget på Den Danske Filmskoles manuskriptuddannelse og tilrettelagde sideløbende en række tv-programmer for bl.a. DR og TV2 om reklamens og reklamefilmens historie.

Allan Mylius Thomsen var i en årrække tilknyttet Jyllands-Postens københavnsstillæg med Københavns historie som speciale, men skrev også for Politiken, Ekstra Bladet, BT og diverse ugeblade. Over 20 bøger er det også blevet til, hvor barndoms-

Tekst: Per Stisen
Foto: Henrik Ploug C.

Allan Mylius Thomsen på vej igennem byen

erindringerne "En baggårdsrod i København" og værtshusvandringen "De ydmyge steder" nok er de mest populære.

I 2005 sagde Allan Mylius Thomsen ja til at stille op for Enhedslisten til kommunalvalget og er nu permanent medlem af Københavns Borgerrepræsentation. Her har han bl.a. fået vedtaget, at der skal undertekster på gadeskiltene, der forklarer baggrunden for gadenavnene i byen.

En butik for de stilsikre småbørnsfamilier, hvor du finder dansk design med fokus på den kreative detalje indeholdende et mix af retro, bohème, klassiske linjer med et twist og glade farver. Et univers, hvor de små trolde og smukke feer kan få skønt, skævt og originalt tøj fra 0-6 år samt tilbehør og skønne ting til mor.

Frue Kirkes runde kinder
tar pusten fra
Metropolitanskolen.

Kunstmaleren Sven Okkels tegner stemninger fra vores by med en lille kommentar. Tegningerne er blevet til på byvandring, hvor Sven har tegnet on location.

Sven Okkels fotograferet af Karsten Bundgaard

Den Kongelige Livgarde fylder 350 år

Pro Rege et Grege
– For Konge og Folk.

Frederik d.3. oprettede Livgarden for at sikre sin person i urolige tider

Besøg hos Jesper Gram-Andersen, som står for museet, og som om nogen kender Livgardens historie.

Jesper Gram-Andersen fortæller, at traditionen med at holde en kæmpefest hvert 25. år starter i 1858, ved 200-års jubilæet. Ved 325-års jubilæet i 1983 var der omkring 10.000 deltagere, dvs. gamle og nye gardere, i

paraden, og der forventes tilsvarende mange i år. Op til 350-års jubilæet har der været en række aktiviteter, bl.a. har Dronningen stillet nogle billeder til rådighed, hvor overskuddet går til jubilæet, og både Musikkorps og Tambourkorps har udgivet CD'er, hvor overskuddet ligeledes går til jubilæet. Der er kommet en jubilæums-vin fra Prinsgemalens château, postvæsenet har udgivet frimærker, og der er et bogværk under udarbejdelse, som udkommer i august. Og så kommer der et stort, flot tattoo.

Men tilbage til begyndelsen: Frederik den 3., konge af Danmark, Norge, hertug til Slesvig-Holsten mv., udsteder en skriftlig befaling for Københavns Slot, stilet til Hans Schack, som var chef for hæren.

For at blive lidt klogere på Livgardens historie op til 350-års jubilæet har vi været på

Han skulle tage et antal professionelle kompagnier i den stående hær og samle dem i en regimentsorganisation, som kongen til at begynde med kaldte "mon régiment de garde til fods". Navnet antydede formålet:

dels at beskytte kongen, hvilket var relateret til, hvad der sket med kongens fætter i England, Charles 1., som blev taget til fange af sine politiske modstandere, sat for en domstol,

Den Kongelige Livgarde står vagt for kongehuset

Den svenske overgivelse af fæstningen Tönningen 1713. Livgarden til best ses til højre med sorte jernkyrader. (Frederiksborgmuseum).

dømt til døden og halshugget i Whitehall i London, dels at yde en militær indsats for landet, som jo var midt i svenskekrigene. Livgarden fik sin ilddåb under svenskernes belejring af København i 1658-59 og deltog bl.a. i udfaldet mod svenskerne

den 23. august 1658 og i afvisningen af svenskernes stormangreb den 10. februar 1659.

Livgardens to bærende traditioner gennem de 350 år har været at bevogte kongehuset samt at være

en del af landets felthær både i ind- og udland. De internationale operationer er ikke noget nyt i Livgarden, bl.a. indgik en bataljon af Livgarden fra 1688-1697 i det danske kontingent,

Vi besøger Livgardens Museum der har historien

Ved Livgardens oprettelse er København blevet hovedstad og er kongens og administrationens faste residens, og Livgarden bevogter Københavns Slot, senere Christiansborg Slot, indtil kongefamilien efter det første Christiansborg Slots brand i februar 1794 flytter til Amalienborg, hvor der straks oprettes gardervagt. De stadig anvendte vagtlokaler etableres, og den første vagtparade trækker op den 11. marts 1794. Efterhånden kommer landslotene til: Frederiksberg Slot, Fredensborg, Marselisborg og Gråsten Slot, som Livgarden bevogter, når Dronningen opholder sig der.

Uniformerne er et kapitel for sig. De har løbende ændret sig i takt med tidens trends og den internationale påvirkning.

Især er bjørneskindshuen speciel: den er udviklet af en gammel grenaderhat, som lidt ligner en gammel bondehue eller en nissehue, høj og flot, så soldaten kunne se ekstra høj og imponerende ud. Gennem årene har man pyntet på den og sat bjørneskind på, så den ser ud, som vi kender den i dag. Grenaderens symbol, en brændende bombe, kan man genfinde på garderens vagttaske.

Livgardens 350-års jubilæum bliver en kæmpefest

inden de bliver sat ind i krigen i Slesvig, hvor det meste af den øvrige mobiliserede, danske hær kommer ud som røde standhaftige tinsoldater. Også den eksercits, der foregår i dag på Amalienborg, har rødder i den gamle kampeksersits fra de slesvigske krige. Våbnene har selvfølgelig ændret sig siden. For at nedsætte sliddet på uniformerne

Den daglige uniform – blå vagtmæssig – er feltuniformen model 1848. Livgarden til fods

når at blive udstyret med disse supernye, blå, dobbeltradede uniformer,

knapper man skiftevis til højre og venstre, det skifter hver måned.

Den Kongelige Livgarde står vagt for kongehuset, men også mange kongelige har gjort tjeneste i Livgarden, som har to æresoberster: Zar Alexander af Rusland, som jo var svigersøn til Christian IX og Dronning Louise, så det var ikke tilfældigt, at det var officerer af Livgarden, som sammen med medlemmer

Gardens museum ligger på 1. sal i kasernebygningen ved Rosenborg

Jesper Gram-Andersen er leder af museet

Livgarden er en del af Københavnerlivet

Gram-Andersen viser her billedgalleriet over de kongelige, som har haft en særlig tilknytning til Livgarden

rekruttskole, der efter sergentskolen i Sønderborg, tilbage til Livgarden som sergent og der-

efter på løjtnantskolen. I hele det forløb har han Livgardens uniform.

Også i nyere tid har Livgarden været involveret i træfninger, bl.a. under 2. verdenskrig, hvor den tyske besættelsesmagt den 29. august 1943 slog til mod det danske militær. For Livgardens vedkommende kom det til sammenstød med tyskerne på Amalienborg, Jægersborg Kaserne, Rosenborg kaserne og Sorgenfri, hvor kongen opholdt sig. Kampene, der resulterede i flere døde og sårede, endte med, at tyskerne overalt satte sig på

Livgarden angriber ved Dybbøl 5. juni 1848

kaserner, depoter og lejre, og altså også Livgardens kaserne på Rosenborg. Livgarden blev hjemsendt efter 1½ måned, men det lykkedes at etablere en dansk politivagt om kongen, der sammensattes af et stort antal

gamle gardere. Politivagten på Amalienborg kom i efteråret 1944 i voldsom kamp med de tyske tropper, der led store tab. Kampen var voldsom, tyskerne beskød slottet med maskinkano-ner fra et orlogsfartøj i havnen, men opgav altså kampen.

Amalienborg 1836. Piber og tambour er begge drenge

Amalienborg 1880. Vagten i rød galla

Livgardens organisation har ændret sig i årenes løb. I dag består Livgarden af vagtkompagniet, musikkorpsen, tambourkorpsen og de to bataljoner, 1. livgardebataljon, som er Livgardens kampklare enhed, og 2. livgardebataljon, som uddanner både de værnepligtige og de, der vælger at fortsætte som professionelle. 1. livgardebataljon er bygget vældigt godt op, netop her i juni tilgår der den 10 helt nye infanterikampkøretøjer af svensk model, så det er en meget slagkraftig enhed

af professionelle soldater med det bedste moderne materiel. Livgarden deltager i internationale, fredsbevarende opgaver, og det interessante er, at den måde man i dag opstiller de internationale styrker på minder meget

Vagthavende kaptajn forhandler med tyskerne om indstilling af kampene ved Amalienborg

om den, man startede med tilbage i 1600-tallet. Dengang afgav hvert regiment en bataljon til den internationale styrke, sådan at man ikke tømte et helt regiment for soldater. Det samme sker i dag, hvor hærens 3 tilbageværende kamptrop-

Gardens uniform til FN-mission

Kernevirksomheden, vagten om kongehuset, har ikke forandret sig meget gennem årene, og uanset de fremtidige værnepligtsforhold vil Den Kongelige Livgarde nok blive bevaret nogenlunde, som den er nu. Man kan jo se, at der er præstet gode resultater.

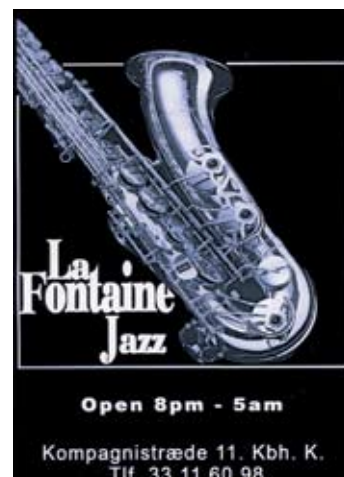
peregimenter, Livgarden, Gardehusarregimentet og Dragonregimentet skiftes til at have kamptropperne. I princippet er der rotation mellem regimenterne, selvom det næsten er blevet permanent, at Livgarden opstiller et kompagni i Afghanistan. Livgarden har også deltaget på Balkan og i Iraq, hvor soldaterne var i ret hårde kampe.

Hvad fremtiden skal være for Den Kongelige Livgarde, skal Forsvarskommissionen afgøre, men der bliver formentlig ikke ændret meget.

Sankt Hans fejrer vi naturligvis i NYHAVN -med bål -og musik hele aftenen fra kl. 17

CAFE SORGENFRI
 Dansk smørrebrød
 med lune retter
 »Byens bedste steg«
 Køkkenet åbent kl. 11.00-21.00
 BROLÆGGERSTRÆDE 8
 Tlf. 33 11 58 80
 www.cafesorgenfri.dk

Lille eksklusiv produktion af anemoner, i forgyldt sølv med hvid emalje. Håndsavet og håndlavet i design og arbejde af A. Dragsted

Store Kongensgade 20
 1264 København K
 Tlf.: 33 15 55 56 1264
 www.dragsted.dk

A. DRAGSTED
 KGL. HOF-JUVELERER OG HOF-GULDSMED
 GRUNDLAGT 1854

Hofteatret viser en ny udstilling

Teatermuseet i Hofteatrets seneste udstilling: Det private initiativ, stationære københavnske privatteatre, 1848-2008 omhandler de 3 første privatteatre: Casino, Foketeatret og Dagmarateatret.

Den københavnske teaterhistorie er rig på historier om mennesker med gå på mod, vilde ideer, fornuftige løsninger og først som sidst kunstnerisk kraft. Men den københavnske teaterhistorie rummer også en god del arkitekturhistorie om teaterbyggeri, der fungerede i tiden og om mærkværdige og unødvendige nedrivninger.

Afgrænsningen i udstillingen til perioden 1848-2008 er indlysende. Det første privatteater i København fik bevilling i 1848, året før den nye grundlov blev vedtaget, og en liberalisering af det danske samfund satte ind. Det var nogle få yderst foretagsomme mænd, der skubbede gang i udviklingen: Georg Carstensen, Tivolis grundlægger, og teatermanden Lange, som blev direktør på både Casino Teatret og Folketeatret. Med Dagmarateatret var historien anderledes, for her kom ideen fra Michael Wallem Brun, mens det blev Hans Hansen, kaldet Hellig Hansen, der stod som bygherre.

Casino
Casino var det første københavnske privatteater efter Teatret

Ulla Strømberg foran nogle af de fantastiske plakater der udstilles

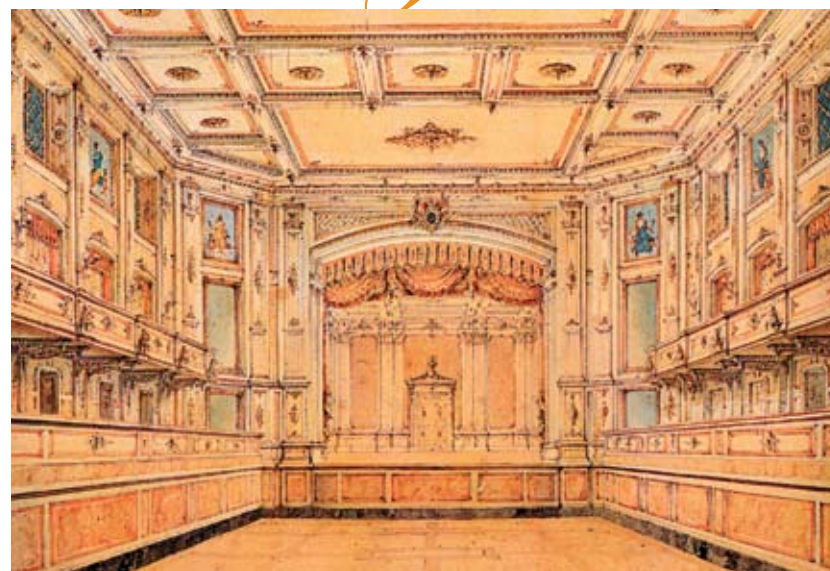
i Lille Grønnegade lukkede i 1728. Oprindeligt i 1847 blev etableringen skabt af Georg Carstensen som vintertivoli i Amaliegade med restauration, conditori, læsesal og billardrum i stueetagen samt 2 større sale med scener. Allerede i maj 1848 forlod Carstensen sit værk, da kreditorerne blev for nærgående. Samme år lykkedes det aktieselskabet bag Casino at opnå det første private teaterprivilegium inden for voldene. Casino blev teater, og direktøren blev den 33-årige Hans Wilhelm Lange, der oprindeligt var skuespiller.

Under hans ledelse blev Casino et teater, hvor orden og præ-

cision herskede inden for den bevilling, et privatteater/sekondteater måtte leve med i 1848: Komedier, lystspil, farcer og vaudeviller. Men han forlod stedet efter få år på grund af den svære økonomi, og sådan blev Casinos mere forretningsmæssige skæbne: der var altid uro i ledelsen på grund af økonomien. Men Casino Teatret var i perioder en interessant konkurrent til det Kongelige Teater. Stedet lukkede ned i 1937 og blev derefter pakhus - for i 1957 at blive jævnet med jorden. Efterfølgende ville det have været af stor værdi, såfremt dette sted havde været bevaret med sin unikke indretning.

Folketeatret
Allerede i 1853 havde Lange fået en bevilling til at oprette et folketeater. Og efter at have forladt Casino i 1855 og gennemført en forrygende vintersæson på Hofteatret, takket være sit nære forhold til Frederik 7., gjorde han brug af tilladelsen og realiserede sin drøm i Nørregade. Der havde arkitekten H. C. Stilling i 1846 opført

Folketeatret i Nørregade her set omkring 1880

Tegning af Casino teatrets flotte sal

en Hippodrom, et ridehus, der også fungerede som cirkus. Lange fortsatte sin linie fra Casino og Hofteatret ved åbningen af Folketeatret i 1857. Allerede i 1866 gik Lange konkurs med Folketeatret, men med hjælp fra frimurerne og grevinde Danner lykkedes det ham at fortsætte indtil sin død i 1873. Eftertiden husker Lange for at have skabt de to første privatteatre i København.

Dagmarateatret i Jernbanegade

Efterfølgeren i direktørstolen på Folketeatret blev den norske sømand og dramatiker Michael Wallem Brun (1819-1891). Som styrmand havde han sejlet på de store have, indtil han i

1843 gik i land og blev skribent og skuespilforfatter, bl.a. til to i tiden yndede historiske folkekomedier: "Gøngehøvdingen" og "Ridderen af Randers Bro". Brun havde fra 1851 til 1860 været en dygtig leder af Odense Teater. Derefter i 2 år en knap så heldig direktør for Casino. Han ledede Folketeatret i 3 problematiske år. Han forlod teatret i vrede og begyndte straks at kæmpe for et helt nyt privattea-

på Amalienborg, og kongen skal have sagt til sin justitsminister: "Enten må Hr. Brun have den bevilling eller jeg abdicerer."

Dagmarateatret
Det nye teater blev en realitet med arkitekten Ove Petersen. Navnet blev Dagmarateatret efter prinsesse Dagmar, der året før var blevet kejserinde af Rusland. Brun sad kun 1½ år som direktør, men teatret skulle få stor betydning for København og dansk teaterhistorie igennem sin 54-årige historie.

Hvor de to første privatteatre var indrettet i bygninger, der var bygget til andre formål, blev Dagmarateatret i Jernbanegade opført som et nyt elegant skuespilhus. I 1937 krævede brandmyndighederne dog væsentlige forbedringer, hvorefter teatret lukkede. 2 år efter blev huset revet ned og senere erstattet af biografkomplekset Dagmarateatret. En aktiv periode i Københavns aftenliv var slut ved krigens begyndelse i 1940, men det 3. private teater, Folketeatret, fik heldigvis et langt liv og viser fortsat kræfter, i dag under navnet Folketeatret.dk. -u.s.

TOLDBOD BODEGA
WWW.TOLDBOD-BODEGA.DK
Esplanaden 4 - 1263 København K
Tlf. 33 12 93 31

H. DANIELSENS EFTF. APS
KRONQUIST LÆDERSTRÆDE 11
1201 Copenhagen K
Tel. + Fax 33 13 02 74
Mail: jk@danielsenilver.dk

AMAGERTORV ØSTERGADE
LÆDERSTRÆDE
OLD FISH MARKET

ANTIQUES
GOLD
SILVER
SILVER PLATE
PORCELAIN
CHRISTMAS-PLATES
CHRISTMAS-SPOONS
SECOND-HAND GOODS

EVERYTHING
PRICE-MARKED

Skolerne i Nørregade var en stor del af byens liv

I forrige nummer af Stræderne fortalte Jan E. Janssen om de mange forskellige skoler i Nørregade. Kirkeskolerne var også en del af skoleundervisningen i Nørregade

De Forenede Kirkeskoler var til trods for navnet én skole og befandt sig i nr. 37. Så sent som i 1940 fandtes her i Nørregade stadig Kirkeskolerne. Det var en sammenslutning af de københavnske kirkeskoler fra 1600-tallet, etableret i året 1864 som Københavns offentlige borger- og middelskole, fra 1906 også som mellemskole. De Forenede Kirkeskoler optog modsat de andre skoler både drenge og piger efter 5. klasse på basis af flere efter daværende for-

hold skrappe optagelsesprøver. De fleste af drengene fortsatte i realskolen, nogle enkelte kom på gymnasiet, blandt pigerne var der oprindelig få der fortsatte, fordi sigtet med skolen oprindelig havde været at forberede de unge til kontor- og handelsuddannelser, måske også ingeniøruddannelser, som indtil da kun Niels Brocks skole førte op til, og da kontorfaget i den sidste halvdel af 1800-tallet stadig var mandligt domæne, blev en videreuddannelse for piger først meningsfuld, da de havde fået mulighed for gå i mændenes fodspor. Børnene kom fra hele København - nogle måtte gå seks kilometer hver vej - og for det meste fra hjem, der havde råd til at investere i uddannelse. Lektiebyrden og skoledagens længde udelukkede morgen- og eftermiddagsjob.

Pædagogikken var en anden end i dag

Piger og drenge undervistes strikt adskilt med en drenge- og en pigeside i huset. Først da Københavns Kommune gjorde en finansiering af skolen afhængig af blandede klasser med lige mange piger og drenge i de 8 klasser, blev adskillelsen i 1919 ophævet. I 1906 gik der 242 drenge mellem 11 og 15 år i denne skole. Den 1.4.1938 overtog kommunen kirkeskolen og anbragte dens formue under Sankt Annæ Vester Skole med henblik på at lukke den to år senere.

Den liberale avis Dagbladet roste omkring 1865 den nye bygning for "sine rummelige skoleværelser og de fortræffelige kakkelovne", og i 1873 konstaterede kronprins Frederik under et inspektionsbesøg, at her var noget af det bedste han havde oplevet blandt de københavnske skoler. Men skolens materiel og faciliteter blev ikke fornyet i mange årtier, og derfor fremstod huset i det 20. århundrede som et patineret skolemonument fra en forgangen tid.

Skolen havde en drengindgang og en pigeindgang, en drengetrappe og en pigetrappe, og for drengenes vedkommende kunne man kun komme ud i den grusbelagte skolegård gen-

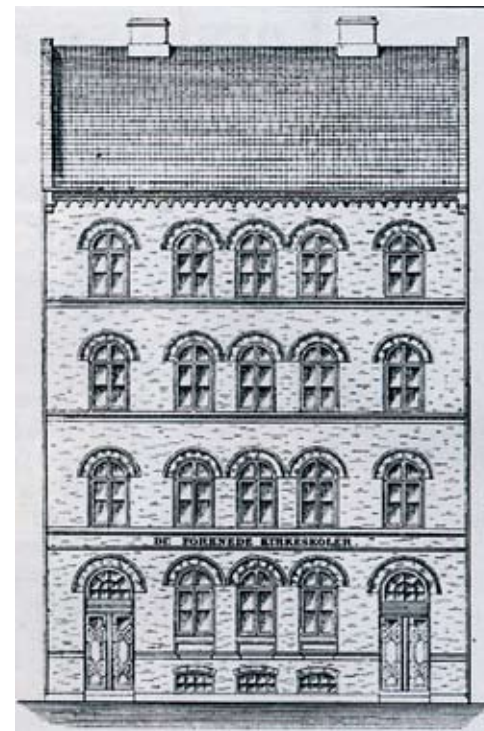
nem gymnastiksalen, hvilket betød, at der ikke var adgang til gården i frikvarteret, når det regnede, for så ville gymnastiksalen blive gruset. Den ene side af den ret lille gård var optaget af et pissoir og en række gammeldags retirader, hvoraf en var forbeholdt lærerne. Der fandtes også en vandpost, det vil sige et bøjet jernrør i muren til håndvask og slukning af tørsten. I den anden ende af skolegården lå en grå toetagesbygning. Den ene stueside var inspektørens "Contor", den anden pedellejlighed. Førstesalen var inspektørens bolig og kvistlejligheden var overlærerindens. Den første overlærerinde frøken Emma Holmsted blev Københavns første kvindelige kommuneskolelærer. Hun giftede sig med sin fætter Viggo Hørup, og deres datter Ellen Hørup tilbragte sin barndom her i baghuset. Hun fortæller, at skolens daværende inspektør led frygteligt under det faktum, at der boede en gift dame på hans skole, og at hendes to børn færdedes på hans trappe. I 1880'erne fik lærerne et lærerværelse og skolen en stor tegnesal. Ved siden

Niels Brock født i Randers

af gymnastiksalen lå sangsalen, adskilt fra denne gennem to høje fløjddøre. Sangsalen var skolens fine stue og åbnedes kun en gang om året, når der var sangprøve afholdt af sanginspektøren. Her kan man måske mærke skolens eneste forbindelse bagud, kirkeskoler skulle jo oprindeligt stille med sangere ved kirkelige tjenester. Fysik-, kemi-, geografi- eller biologilokaler fandtes ikke. På lærerværelset stod et skab med udstoppede dyr, som blev brugt til tegne- og naturhistorieundervisning. Og så havde skolen to korridorer med hver fire klasseværelser til 30 børn i hvert lokale. Da skolen havde en smal facade ud mod Nørregade, var det småt med arbejdslys og om vinteren kunne to svage gaslamper ikke gøre ret meget ved det; der var tit meget mørkt derinde. De sammenbyggede skolepulte med bænke og indbyggede blækhuse stammede fra en ældre skole og var indrettet til to eller tre elever.

Der fandtes et antal gamle legater, som blev brugt til at købe konfirmationstøj til elever, der gjorde sig fortjent til det. Konfirmationen skete i skolens

Kirkeskolen i Nørregade

regi og fandt sted i slotskirken sammen med de kongelige laka-jers børn.

Skolen havde omkring århundredeskiftet en meget velkvalificeret lærerstab, der med et minimum af korporlige afstraffelser opnåede meget høje karakterer ved mellemskoleeksamen og hos Vesterbro udenfor voldene i 1799. Grundlæggeren og ejeren var translatør og sproglærer J. C. von Westen, der snart flyttede sit institut til Store Købmagergade, og i 1843 fik sin egen bygning i Nørregade 41. Det blev ikke forhuset, men det nye baghus med fire etager og en kvist, hvorpå der året efter blev indsat et ur. Skolens elever, der gik videre med en realskoleuddannelse. En af skolens tidligere elever gav i 1973 De Forenede Kirkeskoler et vidnesbyrd post mortem. Han skrev bl.a.:

"Kirkeskolernes ydre Rammer var vel saare beskedne baade i Størrelse og Udstyr. Men netop fordi Skolen ikke var større, kendte Eleverne hinanden - ganske vist Drenge for sig og Piger for sig - og Lærerne fik et nært og personligt Forhold til Eleverne.

Herigennem skabtes en ganske anderledes, intim Atmosfære, end det var Tilfældet i de store, kommunale Skoler." Længere henne, i nr. 41, lå det fornemme von Westenske Institut. Drengekolen blev grundlagt på

forhold med alt for få retirader. Klasselokalerne var overfyldte, men fra kvistetagen havde eleverne et formidabelt udsyn over volden helt ud til Bellahøj, som en dimittend fortalte i sine erindringer. De fleste lærere var højt kvalificerede, men pædagogikken var en anden end i dag. Forstander Bohr foretog personligt afstraffelser med spanskrør, som han valgte fra sin store samling af rør af forskellig kaliber. Delinkventen skulle støtte sig med hænderne på en stoleryg, så længe tugtelsen varede. Det von Westenske Institut lukkede i 1893 lige som en del andre skoler i Nørregade i den periode. En af forstander Bohrs døtre giftede sig ind i bankierfamilien Adler. Fysikeren Niels Bohr er faktisk skolemandens barnebarn.

Krebs' Forberedelseskursus for Drenge lå på Nørregade 20, i mellembygningens 1. etage fra 1875 til 1878, da inspektør Conrad Julius Krebs drog med lærerne og eleverne efter opstilling på legepladsen nede i gården i rad og række ud af Nørregade. Det festlige optogs deltagere ejer boede selv på Nørre Vold. Instituttet var indtil 1870'erne Københavns forneste drengeskole og inspektør W. A. Borgen blev Københavns første skoledirektør. Forhuset blev ligesom Melchior's Skole lejet ud til kontorer og beboelse. Der var to butikker mod gaden med frugt og viktualier. Skolebestyrer H. G. C. Bohr var rektor fra 1844 til 1873. Derfor hed skolen også Bohrs Skole i det meste af dens levetid. Den havde op til 4-500 elever og primitive hygiejniske

sang "Ud af Byen, ud fra Muren, bort fra Færdsdens Larm og Brus, ude nærmere Naturen har vi rejst vort nye Hus." De vandrede ud til landlige omgivelser helt ud til skolens nye bygning i Stockholmsgade. Krebs Skoles grundlæggelse skyldes en nedskæring af klasseantallet på Metropolitanskolen, hvorefter skoleinspektør Krebs, der underviste i bl.a. latin og hebraisk, tog sin afsked og stiftede et kursus, der skulle føre op til Metropolitanskolens første klasse. I 1875 havde skolen 77 drenge, hvis fædre var grosserere, overlæger og fabrikanter. De var fordelt på 4 klasser med i alt 19 mandlige lærere. Skolepengene beløb sig på 14 kroner om måneden, 4 elever havde friplads og 5 betalte nedsatte skolepenge. 14 kroner var rigtig mange penge dengang. Undervisningen blev ved indflytningen i Nørregade forlænget med to lektioner og gik fra klokken 10 til 15. I dag er skolerne i Nørregade flyttet eller lukket og børn på vej fra og til skole er et særsyn i den

Winds Frokost Restaurant

Skindergade 36
1159 København K

Tlf. 3333 7323

Smørrebrød og anretning - når det er bedst!

Jazz i byen

Copenhagen Jazz Festival 2008

Så er der lagt op til årets Copenhagen Jazz Festival, den 30. i rækken. Festivalen er efterhånden blevet et af årets største kulturindslag i det københavnske sommerliv, og i år bydes der på ikke mindre end 926 koncerter i de 10 dage festivalen varer, og det er fra den 4. til den 13. juli.

Overalt i byen, og det er fra Fields i syd til Dyrehavsbakken i nord og fra Amager Strand i øst til Rødovre i vest, er der på et eller andet tidspunkt rytmisk musik, for festivalen har ikke alene Jazz i almindelig forstand,

for grænselandet til Jazzen har også fået sin chance.

Forleden udkom programmet til årets festival (pris 40 kr.), og skal man ud og høre Jazz, er det næsten et "must" at erhverve sig et eksemplar, for man står overfor svære valg med det enorme udbud af musik, som denne festival byder på.

Det, som de inkarnerede jazzfans mener, bliver højdepunkterne, skal vi lige gøre opmærksom på, vil uden tvivl blive Ornette Coleman's koncert på Gamle Scene på Kongens

Herlin Riley (Foto: FL)

Nytorv den 8. juli, og allerede den 4. juli vil samme sted den gamle og meget interessante sanger fra USA, Jimmy Scott, blive en af de fine oplevelser. I det hele taget sker der noget på Gamle Scene, for 10. juli kommer Cassandra Wilson, som medbringer en af tidens bedste trommeslagere, Herlin Riley, som ellers er en fast del af Wynton Marsalis orkester i Lincoln Centre i New York. Også Glassalen i Tivoli byder på spændende koncerter. Her kommer den 7. juli The Saxophone Summit med Joe Lovano, Ravi Coltrane og Dave Liebman, og den 10. kommer Charles Lloyd's kvartet.

Vi skal så ikke glemme, at vores egne lokale musikere efterhånden hører til nogle af de bedste, og de vil overalt i byen byde på megen god musik, både af den mere traditionelle slags som af den mere eksperimenterende.

Ved pressemødet forleden blev spørgsmålet: "Hvad er Jazz?"

stillet, for der spilles så meget rytmisk og for den sags skyld også mindre rytmisk musik nu om dage, så det kan være uhyre vanskeligt at besvare spørgsmålet. Efter min bedste opfattelse og efter at have spurgt dem, som skulle have forstand på det, må svaret blive: "Jazzen er i sin oprindelse en musik skabt af de gamle sorte fra New Orleans. Siden har musikken udviklet sig parallelt med udviklingen af de sorte amerikaneres sociale forhold, hvorfor også Rap og anden "sort musik" hører med. Nu står vi over for et af de mere spændende præsidentvalg i USA, hvor det ser ud til, at der bliver en sort kandidat til posten. Om han bliver valgt eller ej vil givet få stor indflydelse på Jazzens videre udvikling, og det bliver rigtig spændende at kunne følge den udvikling på de næste mange festivaler i København.

Flemming Lehrmann

Regnefejl hos Ritt

Diskussion på Rådhuset

Som så ofte før, er der uenighed mellem to borgmestre på Rådhuset. Denne gang er det kultur- og fritidsforvaltningens borgmester, Venstres Pia Allerslev, der langer ud efter overborgmesteren, som hun beskylder for at være i bedste fald uvidende om forvaltningens midler.

Efter at kulturminister Brian Mikkelsen for nylig kritiserede

København for at underprioritere kulturen, svarede Ritt Bjerregaard med henvisning til tal fra Velfærdsministeriet: "I dag bliver der sat 24% flere penge af per borger, end der gjorde i 2005".

Ifølge kulturborgmester Pia Allerslev

er dette ikke rigtigt. Der er tale om kommunale nøgletal, altså kommunens egne tal. Samtidig skulle borgmesteren have overset, at den væsentligste årsag til stigningen på 24% er af rent teknisk karakter. Efter etableringen

af Københavns Ejendomme – der hører hjemme i kultur- og fritidsforvaltningen – er kommunen begyndt at betale husleje til sig selv. Det skulle være langt den væsentligste årsag til, at det ser ud som om København bruger flere penge til kultur end tidligere.

Dansk frokost når det er bedst

Nyd vores fortovscafé ved kanalen med udsigt til Christiansborg

Mødelokaler med plads til 10-20 personer. Selskaber modtages op til 90 kuverter

Åbningstider:

Hverdage 11:30 - 19:00 Lørdag 11:30 - 16:00

Frederiksholms Kanal 18 - København K.
Telefon: 33 11 57 70 - www.kanalcfeen.dk

... 50 år i Fiolstræde

1958 juni 2008

Se vinduerne med de mange jubilæumstillbud

Ileta FRIMÆRKEHANDEL

Fiolstræde 20, 1171 København K

Telefon: 33 12 91 23

Åben hverdag 11-18, fredag kl. 19, lørdag kl. 16

Der er travlhed på bryllupskanten her i sommer, der er mange forberedelser at gøre.

I Illustreret Tidende i 1885 annonceres, at vordende brude kan få hjælp til at blive skønne hos Valdemar Jørgensen i Østergade 56, hvor man i dag kan købe jeans.

Det er her man hygger sig!

Åbningstider

Man - Ons: 10 - 00

Tors - Lør: 10 - 02

Lukket søn- & helligdage

Irish coffee 34,-

Stor fadøl 33,-

Rosengården 11
1174 København K
Telefon: 3312 4625

Rosenborg

Knud Michelsen har sendt øjebliksbilleder, denne gang fra Rosenborg Slot

1600

Chr. IV får skøde på flere jordstykker øst for Københavns byområde. Han går straks i gang med egenhændigt at tegne et "Lysthus", som skal ligge på en af grundene.

1606

Chr. IV overværer det første spadestik. Den engelske musiker John Dowland, som har været i Danmark siden 1598, men nu står for at forlade landet, spiller på lut sin egen komposition "The King of Denmark's Gaillard".

1611

Chr. IV overvåger arbejdet med vægpanelerne i Vinterstuen. De består af 75 smukt indrammede nederlandske malerier.

1612

Chr. IV i Vinterstuen på Rosenborg. Chr. IV har et tegnebræt med en tegning af

Foto: HPC

Rosenborg, som han arbejder på at få udvidet. Ved hans fødsel sidder Prins Christian "Den Udvalgte Prins", f. 1603 af dronning Anna Katrine. Prins Christian: Far, hvad laver du.

Chr.: Jeg synes, der er for lidt plads til os alle sammen her i vores lysthus. Så jeg er ved at lave tegninger til en udvidelse. Det skal være dobbelt så langt.

1615 Riddersalen

Chr.: Kære venner. I dag har jeg

1634 Udenfor det nye trappetårn på østsiden.

Chr. IV har den 13-årige prinsesse Leonora Christine i hånden.

Så, lille pige. Nu skal du få lov til at indvie det nye trappetårn. Gå du bare ind og op ad trappen.

Leonora Christine går ind ad døren. Christian følger efter og derefter andre medlemmer af kongehuset og andre vigtige personer.

1635 Vinterstuen.

Chr. IV arbejder. En slotsvægter melder, at en tysk gesandt gerne vil besøge kongen og holder i sin karet udenfor vindebroen.

BAD GASTEIN - Østrig
Kurby, vandreture, skiture,
18 huller golf,
badeso, cykelture.
Nyd den friske østrigske natur.
Lejlighed i nyrenoveret ejendom
fra 1887,
med plads til 4-6 personer.
Transport: Fly til Salzburg eller
München, tog - direkte til byen
er du i bil er der privat P-plads.
Tæt på den italienske grænse.
Prisen inkl. slutrengøring og kurskat:
1 uge: 3.300,-
2 uger: 6.000,-
Henvendelse på telefon: 40 63 36 38

Chr. IV: Udmærket, meddel ham, at nu går vindebroen ned. Chr. Går til sit "spil" i hjørnet af Vinterstuen. Han drejer på håndsvinget og iagttager vindebroen gå ned. Den tyske gesandt kører ind. Kort efter træder han ind i Vinterstuen og bliver venligt modtaget af Chr. IV.

Der lyder smuk musik. Tyskeren ser sig om, men kan ikke se nogen musiker. Chr. nyder hans forvirring.

Så fører han ham hen til et panel ved vinduet. Musikken strømmer ud fra et hul bag panelet.

Chr.: "Ser De, Herr Gesandt, musikerne sidder et andet sted på slottet, men jeg har sørget for kanaler, så den smukke lyd kan føres til mit dagligrum her."

Tyskeren er dybt imponeret.

1648. 21. Feb.

Chr. IV er døende. Han lader sig transportere fra Frederiksborg til Rosenborg.

1648. 28. Feb. Chr IV dør på Rosenborg.

1648 7. maj: Chr. IV's søn Frederik bliver konge som Frederik III.

Frederik III lægger grunden til

Christian d. 4. -Maleri af Bailly
samlingerne af kongelige skatte
på Rosenborg.

1670 Christian V bliver konge og udvider samlingen, bl.a. med Chr. IV's blodplettede klæder fra slaget på Kolberger Heide.

1693

I Riddersalen opsættes 12 billedvævninger af Berent van der Eichen. De forestiller Chr. V's sejr i "Den Skånske Krig".

1838

De Kongelige Samlinger på Rosenborg åbnes for offentligheden.

1927

Hovedparten af van der Eichens billedvævninger omplaceres til riddersalen på Christiansborg.

1999.

Billedvævningerne tilbageføres

til Rosenborg.

2006

Dele af Rosenborg lukkes for offentligheden af hensyn til reparationer.

2008. 16. April

Som en gave til dronning Margrethe på hendes 68 års fødselsdag genåbnes bl.a. riddersalen med et nyt pragtfuldt barok-marmorgulv.

nyt i bo

Store Kongensgade 88
1264 København K

**PORTRÆT
BRYLLUP
P.R.
REKLAME**
Web-produktion
Stillfoto til
film og TV
Medlem af
Danske Billedautorer

**PLOUG
FOTOGRAFI**
Tlf.: 33 15 56 66
Badstuestræde 15 - DK- 1209 K
www.ploug-fotografi.dk

Pust

Velkommen til ny frisørsalon
Lige midt i hjertet af København har Christina Pust åbnet sin egen frisørsalon, hvor hun har indrettet sig meget smagfuldt og elegant i en høj kælderforretning i en bygning fra 1700-tallet. Når man træder ind, bliver man budt velkommen af dufte fra æteriske olier, levende lys og dæmpet blid musik.

Med sine 11 års erfaring har Christina taget det bedste med ind i sin salon. Hårvasken foregår i et rum for sig, med dæmpet belysning, i en wellness massagestol og med tilbud om

en hovedbundsmassage. Efter hårvasken går Christina i dialog med kunden om at finde den helt rigtige stil for klipningen, afpasset til den enkelte – for at opnå harmoni.

Omgivelserne i sig selv er ren forkælelse, man føler sig fuldkommen i centrum. En oplevelse ud over det sædvanlige!

Foruden det daglige arbejde i salonen deltager Christina i 2-3 årlige rejser til udlandet for at lade sig inspirere og få de nyeste trends inden for faget, som kunderne selvfølgelig får glæde af. Hun giver også sin viden videre ved at undervise og lave shows.

Tekst: Per Stisen

Christina i sin fine salon (Foto: Henrik Ploug C.)

Derudover samarbejder hun meget med andre indenfor haute couture, designere og make-up stylist, som mange benytter sig af i dag, når de skal til store fester eller bryllupper.

Hos Hair by Pust er det også muligt at afholde polterabend, en særlig oplevelse både for brud og gom.

Vi har også...

- Udstillingssystemer
- Bannere
- Magnetskilte til biler
- Brevpapir & kuverter
- Flyers
- Menukort
- Skilte
- Visitkort
- Folie til butiksvinduer
- Papir til kontormaskiner
- Julekort
- Prislister
- Plakater

Vester Kopi Norregade 7 • 1165 København K • Tlf.: 33 14 58 33
Mail: noe@vesterkopi.dk • www.vesterkopi.dk

Amarone della Valpolicella -Classiko -Conti de Numio

Før 269,- NU 169,-

De faxer - vi bringer !
ØL - VAND - SPIRITUS - TOBAK
STORE KONGENSGADE VINHANDEL
Store Kongensgade 89 - 1254 København K.
Tlf. / fax : 33 15 38 10
ÅBENT: Man-fre 7-19, lør 9-18, søn 9-17

God madidé

Foto: Henrik Ploug, FAF
Tekst: Connie Christensen

Izabela Mikutajcis, som kommer fra Polen, er uddannet smørrebrødsjomfru. Helle er stolt af, at Izabela blev Danmarksmester i smørrebrød på fødevaremessen i Herning i år og desuden kåret som klassens bedste elev.

Råvarerne præsenteres

Du skal bruge følgende:

Første, nye og spæde danske kartofler, koges forsigtigt og skæres i skiver

38% creme fraiche, der blandes med

Fintskåret rødløg og purløg

Danske fjordrejer, koges og pilles

Frisk dild på toppen

Nye, danske kartofler og friskpillede fjordrejer er favoritter på de fleste danskeres sommermenu. Helle Vogt i Tivolihallen har kombineret de to delikatesser til en spændende mad, der i den grad signalerer dansk sommer: kartoffelmad af nye kartofler drysset med fjordrejer.

Kartoffelmaden pyntes sirligt

Helle har lavet retten i mange år, siden det blev tradition på danske frokostrestauranter, at man laver mad efter årstiden. Så snart de nye kartofler kommer, laver hun den også med stenbiderrogn som en rigtig forårsbuder, og hen over sommeren med fjordrejer.

Izabela og Tivoli-Hallens indehaver Helle Vogt er her i restaurantens hyggelige gårdhave

MOJO
BLUES BAR
Levende musik hver nat
Løngangsstræde 21C
Tlf. 3311 6453 • www.mojo.dk

**Vælg mellem 100 danske
og udenlandske aviser**

**Vælg mellem 1.600 danske
og udenlandske magasiner**

**KNABROSTRÆDE 6 - 1210 K
Tlf: 33 12 36 35**

**Send
money
worldwide
from here
Send
money
worldwide
from here**

DAGLIG LEVERING
- direkte til din dør
af øl, vand, aviser,
blade, is etc.

på mail:
kioskjacob@forum.dk
eller telefon:
3312 3635
inden klokken
12:00

**WESTERN
UNION**
MONEY TRANSFER

Good food - good live